Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: 40116/18-042-922/21
Podgorica, 11.09.2018. godine

IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA DEMOKRATSKE CRNE GORE ZA 2017. GODINU

(konačni izvještaj)

Podgorica, septembar 2018. godine

SADRŽAJ:

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 3
II OPŠTI PODACI 7
1. Pravni osnov 7
2. Osnovni podaci o partiji 7
3. Finansiranje partije 8
3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava 8
3.2. Finansiranje iz privatnih izvora 8
4. Vrsta revizije 8
5. Predmet revizije 8
6. Cilj revizije 8
6.1. Kriterijumi za reviziju pravilnosti 9
7. Metoda vršenja revizije 9
8. Planirani segmenti revizije 10
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 10
9. Sistem unutrašnjih kontrola 10
9.2. Program rada za 2017. godinu 11
9.3. Računovodstveno poslovanje 12
9.4. Godišnji finansijski izvještaj 12
9.4.1. Bilans stanja 12
9.4.2. Evidentiranje i popis imovine i obaveza 12
9.4.3. Potraživanja 13
9.4.4. Novčana sredstva na žiro računima 13
9.4.5. Obaveze 14
9.5. Bilans uspjeha 15
9.5.1. Prihodi 15
9.5.2. Rashodi 17
9.6. Nepravilnosti u dijelu plaćanja troškova izbornih kampanja 26
IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNE GODINE 27

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o fininasiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj 40116/18-042-922 od 24.05.2018. godine izvršila je finansijsku reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti Demokratske Crne Gore za 2017. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Demokratske Crne Gore za 2017. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (br. 06/662 od 27.07.2018. godine) na Preliminarni izvještaj DRI br. 04-246/2/18, nadležni Kolegijum u sastavu senator DRI Nikola N. Kovačević, rukovodilac Kolegijuma i predsjednik Senata DRI dr Milan Dabović, član Kolegijuma, na sjednici održanoj 10.09.2018. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Demokratske Crne Gore za 2017. godinu

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Demokratske Crne Gore za 2017. godinu u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da subjekt revizije nije sve finansijske i druge radnje uskladio sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Neusklađenost se odnosi na nedosljednu primjenu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (član 18 stav 3, član 13 stav 5), Zakona o radu (član 163), te u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje**.

Na izražavanje negativnog mišljenja uticale su sledeće nepravilnosti:

1. Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2017. godini sa žiro računa za redovno poslovanje isplatila troškove izborne kampanje u iznosu 85.128,89€ i to: troškove iz 2016. godine u iznosu od 79.690,45€ i troškove izborne kampanje iz 2017. godine u iznosu od 5.438,44€, što nije u skladu sa članom 18 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je propisano da se sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju na izborni račun i da sva plaćanja troškova izborne kampanje politički subjekat vrši sa tog računa.

   - **Subjekt revizije shodno članu 18 stav 3 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja treba da sve troškove izborne kampanje plaća sa računa koji je otvoren za te namjene.**

2. Uvidom u prezentirane Izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava utvrđeno je da su troškovi izbornih kampanja (lokalni izbori u Herceg Novom, Cetinju, Mojkovcu, Petnjici i Tuzima) ostvareni u iznosu od 86.257,86€, što je za 54.416,29€ više od Zakonom utvrđenog limita. Subjekt revizije je shodno Zakonu mogao ostvariti troškove u iznosu od 31.841.57€.[1]

[1] Subjekt revizije je u Izjašnjenju na Preliminarni izvještaj naveo „ da nije prekoračio troškove izborne kampanje jer se pridržavao Plana kontrole i nadzora Agencije za sprečavanje korupcije i

- **Subjekt revizije je dužan da troškove izbornih kampanja ostvaruje u skladu sa odredbama člana 13 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

3. Revizijom je utvrđeno da je šest (6) izvršilaca bilo angažovano ugovorom o djelu u periodu od tri do dvanaest mjeseci za vršenje poslova koji spadaju u redovne partijske aktivnosti (priprema programskih dokumenata, upis novih članova, slaganje i održavanje kartoteke članstva u opštinskim odborima, dodatne partijske aktivnosti i sl.) a koje po prirodi i vrsti rada imaju obilježje posla za koji se zaniva radni odnos, pa je shodno tome sa izvršiocima trebalo zaključivati ugovore o radu, a ne ugovore o djelu. Partija je na ime naknada ovim izvršiocima isplatila naknade u iznosu 7.029,00€.

   - **Subjekt revizije za obavljanje poslova koji spadaju u redovne partijske aktivnosti sa izvršiocima treba da zaključuje ugovore o radu, a ne ugovore o djelu.**

4. Subjekt revizije prilikom zaključivanja ugovora o djelu sa 11 (jedanaest) angažovanih izvršilaca nije obezbijedio dokaze o radno pravnom statusu istih, pa se nije moglo utvrditi da li je pravilno izvršen obračun poreskih obaveza na isplaćene naknade, budući da se poreske obaveze ne obračunavaju na isti način za lica u radnom odnosu i nezaposlena lica.

   - **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

5. Partija je na ime troškova smještaja i ishrane aktivista isplatila iznos od oko 15.400,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama ugostiteljskih objekata. Uz prezentirane fakture nijesu priloženi spiskovi lica koja su koristila navedene usluge, a nije prezentirana ni odluka nadležnog organa o odobravanju korišćenja navedenih usluga.

dostavljenih tabelarnih pregleda o visini dozvoljenih sredstava“ za izbore u Herceg Novom, Cetinju, Mojkovcu, Petnjici i Tuzima shodno kojima su dozvoljeni troškovi za navedene kampanje utvrđeni u iznosu od 106.683,32€ .

- **Subjekt revizije troškove smještaja i ishrane osim fakturama treba da dokumentuje odlukom nadležnog organa o odobravanju korišćenja navedenih usluga kao i spiskovima lica koja su te usluge koristila.**

Zbog karaktera utvrđenih nepravilnosti i propusta u radu ovog subjekta nadležni Kolegijum se usaglasio da izvještaj dostavi:

- **Odboru za ekonomiju, finansije i budžet i**
- **Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu**

Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI PODACI

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG" br. 52/1414,76/15, 83/16 i 92/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, DRI br. 06-23-288/17 od 14.12.2017. godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije (br 40116/18-042-922 od 24.05.2018. godine.

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske Crne Gore vršiće se u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl.list CG" br. 07/15);
- Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata;
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

2. Osnovni podaci o partiji

Demokratska Crna Gora osnovana je 28.04.2015. godine. Upisana je u Registar političkih partija rješenjem Poreske uprave broj 30-01-20312-5 od 28.4.2015. godine.

Organi Demokratske Crne Gore su: Kongres, Glavni odbor, Predsjednik, Predsjedništvo, Statutarna komisija i Nadzorni odbor.

Kongres je najviši organ Demokratske Crne Gore. Kongres sačinjavaju izabrani delegati opštinskih organizacija, organizacije Glavnog grada i Prijestonice, organizacije gradskih opština, kao i članovi Glavnog odbora koji imaju sva prava kao i izabrani delegati. Članovi Glavnog odbora nemaju pravo odlučivanja o izvještaju o radu Glavnog odbora i o njihovoj razrješnici. Kongres može biti redovan i vanredan. Redovni kongres se saziva i održava jednom u četiri godine.

Glavni odbor je najviši organ rukovođenja Demokratskom Crnom Gorom između dva Kongresa. Odluku o broju i sastavu Glavnog odbora donosi Kongres.

Predsjednik partije predstavlja i zastupa Partiju u zemlji i inostranstvu. Predsjedništvo je izvršno-politički organ Demokratske Crne Gore.

3. Finansiranje partije

Demokrate se finansiraju:

- iz Budžeta Crne Gore;
- iz budžeta jedinica lokalne samouprave;
- članarine;
- dobrovoljnih priloga;
- poklona;
- drugih izvora, u skladu sa Zakonom.

Predsjedništvo Demokrata najkasnije do 31. decembra tekuće godine razmatra i usvaja Finansijski plan Demokrata za narednu godinu. Predsjedništvo Demokrata najkasnije do 30. juna tekuće godine razmatra i usvaja Izvještaj o materijalno-finansijskom poslovanju Demokrata za prethodnu godinu.

3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava

Za redovan rad Partije u 2017. godini iz budžeta CG opredijeljena su sredstva u iznosu od 578.964,00€ i to: od prihoda iz budžeta Crne Gore 476.896,00€ i iz budžeta lokalne samouprave iznos od 102.068,00€.

3.2. Finansiranje iz privatnih izvora

Osim iz budžetskih sredstava Partija je u 2017. godini ostvarila prihode po osnovu priloga u iznosu od 20.811,00€, ostalih prihoda 2.596,00€.

4. Vrsta revizije

Državna revizorska institucija izvršila je finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Demokratske Crne Gore za 2017. godinu. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja subjekta revizije sa zakonskom i drugom regulativom.

5. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj za 2017. godinu i revizija pravilnosti poslovanja Demokratske Crne Gore.

6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja da li su:

- finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja i da li su
- finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

6.1 Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o političkim partijama ("Sl. list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 059/11)
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list CG“ br. 52/14, 76/15,83/16 i 92/17);
- Zakon o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore" br. 52/16);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2017. godinu („Sl.list Crne Gore", br. 83/16, 42/17 i 89/17)
- Zakon o radu ("Sl. list Crne Gore" br. 49/08...31/14, 53/14, 04/18);
- Zakon o obligacionim odnosima ("Sl. list Crne Gore" br.047/08, 04/11 i 22/17)
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (“Sl. list CG”, br. 13/ 07...62/13, 08/15, 22/17);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 37/04, 78/06, 86/09, 14/12, 06/13, 62/13, 60/14 i 83/16);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. List CG“ br. 040/16);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG" br 5/11);
- Pravilnik o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije;.
- Finansijski plan Partije za 2017. godinu;
- Program rada Partije za 2017. godinu.

7. Metoda vršenja revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je indentifikovanje i procjena materijalnog rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja uključujući i unutrašnje kontrole. Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istitnitost i objektivnost. Materijalnost je utvrđena u iznosu od od 8.523,91€ (1.5% na ukupne rashode Partije koji iznose 568.203,87€). Državni revizor se upoznao sa pravnom regulativom i drugom dokumentacijom subjekta revizije, na osnovu

sprovedenih testova ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima.

8. Planirani segmenti revizije

Predmetnom revizijom su revidirani sljedeći planirani segmenti revizije: računovodstvene evidencije i finansijski izvještaji, prihodi, rashodi i pozicije Bilansa stanja (stalna imovina, depoziti na žiro računima, potraživanja, obaveze, zapošljavanje u 2017. godini i aktivnosti partijskih organa u dijelu finansijskog poslovanja.
Pored revizije navedenih segmenata, predmetnom revizijom je izvršena provjera realizacije preporuka DRI koje su date u Izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske Crne Gore za 2016. godinu.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

9. Sistem unutrašnjih kontrola

Subjekt revizije je shodno Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja Statutom utvrdio da Nadzorni odbor vrši unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja a da je odgovorno lice za materijalno - finansijsko poslovanje direktor Partije.
Partija je od opštih akata donijela Statut, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta**.** Pravilnik o korišćenju sredstava za reprezentaciju mobilne i fiksne telefonije, Odluku o upotrebi sopstvenih vozila u službene svrhe, Odluku o potrošnji goriva za potrebe Partije, Odluku o visini nadoknade putnih troškova i dnevnica članova organa Partije, Odluku o izboru direktora Partije.

Aktivnosti partijskih organa u dijelu finansijskog poslovanja

Partijski organi su shodno svojim nadležnostima u 2017. godini donijela interna akta: Finansijski plan i Program rada za 2017. godinu, Rebalans Finansijskog plana za 2017. godinu, Odluku o članarini za 2017. godinu, Pojedinačne odluke o isplatama pomoći, donacija i sponzorstva, Pravilnik o poslovima i kriterijumima za isplatu naknada za imenovane i izabrane funkcionere i Odluku o visini funkcionalnog dodatka shodno kriterijumima utvrđenim Pravilnikom.

Finansijski plan za 2017. godinu

Partija je shodno članu 38 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donijela Finansijski plan za 2017. godinu, kojim je prihode i rashode planirala u iznosu od po 534.000,00€.

Prihodi su planirani iz sljedećih izvora: iz budžeta CG iznos od 398.000,00€ iz budžeta Skupštine CG za finansiranje poslaničkog kluba iznos od 36.000,00€, iz budžeta lokalnih samouprava iznos od 90.000,00€ i od donacija iznos od 10.000,00€.

Troškovi su planirani za neto zarade u iznosu od 112.000,00€, poreze i doprinose na zarade u iznosu od 66,000,00€, zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 40.000,00€, sastanke, prijeme, sjednice, koktele u iznosu od 8.000,00€, pomoći i sponzorstva u iznosu od 7.000,00€, registraciju vozila u iznosu od 1.000,00€, održavanje vozila u iznosu od 2.000,00€, troškove platnog prometa u iznosu od 500,00€, troškove električne energije i čvrstog goriva u iznosu od 16.500,00€, troškove komunalnih usluga u iznosu od 1.500,00€, troškove goriva i prevoza u iznosu od 16.000,00€, troškove telefona, interneta i kablovske tv u iznosu od 10.000,00€, troškove pretplate na novine i publikacije u iznosu od 2.500,00€, troškove kancelarijskog, potrošnog materijala i sitnog inventara u iznosu od 7.000,00€, troškove nabavke osnovnih sredstava u iznosu od 30.000,00€, troškove ciljne kampanje u redovnom poslovanju u iznosu od 20.000,00€, troškove otplate kredita u iznosu od 38.000,00€, izmirivanje obaveza iz prethodne godine u iznosu od 114.000,00€, troškove izbornih kampanja u iznosu od 40.000,00€ i ostale troškove u iznosu od 2.000,00.

Partija je u 2017. godini ostvarila prihode za redovno poslovanje i izborne kampanje u iznosu od 602.371,00€ i isti su veći u odnosu na planirane za 68.371,00€ dok su troškovi ostvareni u iznosu od 568.204,00€ što je za 34.204,00€ više u odnosu na planirane troškove.

Imajući u vidu da su, u 2017. godini održani lokalni izbori u opštinama Herceg Novi, Mojkovac, Petnjica, Tuzi i Cetinju i da je tokom godine došlo do povećanja prihoda i rashoda, Predsjedništvo Partije je usvojilo izmjene Finansijskog plana za 2017. godinu, shodno kojem su planirani prihodi i rashodi iznosili 599.800,00€.

9.2. Program rada za 2017. godinu

Programom rada za 2017. godinu Partija je pored ostalih planirala sljedeće aktivnosti: održavanje sjednica organa Partije, pripreme za izbore, izborne kampanje i završne konvencije, političke kampanje, međunarodne saradnje.

9.3. Računovodstveno poslovanje

Shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Partija je dužna da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi u skladu sa propisima Ministarstva finansija. Budući da Partija ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva, računovodstvena evidencija treba da bude zasnovana na dvojnoj dokumentaciji.

U postupku revizije utvrđeno je da subjekt revizije od poslovnih knjiga vodi Glavnu knjigu i analitičku evidenciju imovine, obaveza i potraživanja i da evidentiranje poslovnih transakcija (imovine, obaveza, prihoda i troškova) vrši se na obračunskoj osnovi.

9.4. Godišnji finansijski izvještaj

Shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja Partija je dužna da Godišnji finansijski izvještaj dostavi Državnoj revizorskoj instituciji do 31.03. tekuće godine za prethodnu godinu, a shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije da isti dostavi na sljedećim obrascima:

- Bilans uspjeha - na obrascu BU;
- Bilans stanja - na Obrascu BS;
- Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;
- Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;
- Statistički Aneks.

Subjekt revizije je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio Godišnji finansijski izvještaj na propisanim obrascima i u zakonskom roku.

9.4.1. Bilans stanja

U Konsolidovanom Bilansu stanja iskazana je imovina (aktiva) i izvori sredstava (pasiva) u iznosu od po 67.800,00€.

U Aktivi Bilansa stanja iskazana je stalna imovina u iznosu od 54.825,00€, nematerijalna ulaganja u iznosu od 696,00€, obrtna imovina koju čine potraživanja, gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 12.279,00€.
U Pasivi iskazan je gubitak u iznosu od 130.310,00€, dugoročne obaveze u iznosu od 46.826,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 151.284,00€.

9.4.2. Evidentiranje i popis imovine i obaveza

Partija obezbjeđuje evidenciju stalne imovine (osnovnih sredstava) u Glavnoj knjizi i analitičku evidenciju iste vanbilansno u excel tabelama.
Odlukom broj 06/979 od 31.12.2017. godine imenovana je komisija sa zadatkom da izvrši popis imovine, obaveza i potraživanja, kao i da sačini Izvještaj o izvršenom popisu. Komisija je shodno Odluci izvršila popis i sačinila Izvještaj o popisu.

Shodno podacima iskazanim u Glavnoj knjizi i Izvještaju o popisu stalna imovina na dan 31.12.2017. godine po nabavnoj vrijednosti iznosila je 63.883,86€, otpisanoj 8.362,49€ i sadašnjoj vrijednosti 55.521,37€. Imovinu Partije čini kompjuterska oprema i kancelarijski namještaj, vozila, telekomunikaciona i ostala oprema.

Od okupne evidentirane imovine u poslovnim knjigama Partije na imovinu nabavljenu u 2017. godini odnosi se iznos od 38.428,41€.

9.4.3. Potraživanja

Partija je potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2017. godine iskazala u Glavnoj knjizi u iznosu od 5.191,00€, a ista se odnose na potraživanja od opštine Herceg Novi, što je potvrđeno dopisom opštinskog Sekretarijata za finansije br. 02-2-113/18 od 22.03.2018. godine.

Osim potraživanja u poslovnim knjigama evidentirana su i Aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 1.185,68€ koja se odnose na unaprijed plaćene troškove zakupnine u iznosu od 190,00€ i razgraničene troškove kamate po kreditu u iznosu od 995,68€.

9.4.4. Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u revidiranom periodu imala otvorene žiro račune za redovno poslovanje i žiro račune za izborne kampanje.

Shodno prezentiranim bančinim izvodima depoziti na računu za redovno poslovanje na dan 31.12.2017. godine iznosili su 5.525,83€, dok je na izbornom računu na pomenuti datum depozit iznosio 375,92€.

Partija je shodno članu 18 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, otvorila posebni žiro račun za prikupljanje sredstava za finansiranje troškova izbornih kampanja (lokalni izbori u Nikšiću, Herceg Novom i za izbornu kampanju za izbor odbornika u skupštinama opština Cetinje, Petnjica, Mojkovac i opštini Tuzi) i odredila odgovorno lice za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje Izvještaja.

Uvidom o prezentirane bančine izvode utvrđeno je da su na izborne račune za finansiranje izbornih kampanja za lokalne izbore u Herceg Novom, Cetinju, Petnjici, Mojkovcu i Tuzima uplaćena sredstva iz Budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 7.688,07€ i to: po osnovu 20% pripadajućih sredstava iznos od 1.333,47€ i po osnovu osvojenih odborničkih mandata iznos od 6.354,60€.

Osim navedenih sredstava na izborne račune je izvršena uplata priloga od fizičkih lica u iznosu od 12.538,00€. Uplatu su izvršila 86 fizičkih lica u iznosima od 5,00€ do 900,00€ što je u skladu sa odredbama člana 12 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Od izvršenih uplata po osnovu priloga fizičkih lica iznos od 1.205,00€ odnosi se na priloge za finansiranje izborne kampanje u Nikšiću. Budući da Partija nije učestvovala

na izborima u Nikšiću, navedena sredstva od priloga su prenešena na račun za redovno poslovanje Partije.

9.4.5. Obaveze

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala obaveze u iznosu od 198.110,01 i to: obaveze po kratkoročnom kreditu u iznosu od 46.825,85€, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 144.141,93€, obaveze za kamatu u iznosu od 995,68€, obaveze za ugovorene naknade u iznosu od 6.001,00€ i poreske obaveze u iznosu od 145,23€.

Obaveze po kreditu u iznosu od 46.825,85€, iskazane su shodno Ugovoru br.01-3-1313 od 14.02.2017. godine zaključenim sa Atlas bankom. Partija je podigla kredit u iznosu od 121.202,60€ sa rokom otplate od 16 mjeseci i kamatnom stopom od 7,5% godišnje.

Od ukupno iskazanih obaveza prema dobavljačima iznos od 93.031,16€ odnosi se na obaveze za redovno poslovanje, a iznos od 51.110,77€ na obaveze za izborne kampanje.

Obaveze prema dobavljačima za redovno poslovanje u iznosu od 93.031,16€ iskazane su po osnovu: usluga izrade i štampe reklamnog materijala u iznosu od 20.796,83€, usluga oglašavanja u iznosu od 15.110,26€, usluga zakupa poslovnih prostora u iznosu od 8.489,65€; nabavke opreme u iznosu od 8.639,40€, ugostiteljskih usluga u iznosu od 8.043,03€, usluga tehničke realizacije skupova u iznosu od 6.223,50€; usluga istraživanja javnog mnjenja u iznosu od 1.338,75€; obaveza za električnu energiju u iznosu od 710,77€, usluga fiksne i mobilne telefonije u iznosu od 2.308,63€, nabavke goriva u iznosu od 3.745,73€, kancelarijskog materijala i kartica u iznosu od 2.226,39€, usluga prevoza u iznosu od 1.820,00€, usluga smještaja u iznosu od 768,04€, održavanja vozila u iznosu od 566,11€, komunalne usluge u iznosu od 419,01€, usluge uređenja objekata u iznosu od 211,46€ i nabavke štampe u iznosu od 136,60€ i ostale obaveze prema dobavljačima u iznosu od 11.477,00€.

Obaveze prema dobavljačima za potrebe izbornih kampanja u iznosu od 51.110,77€ iskazane su po osnovu: usluga izrade i štampe reklamnog materijala u iznosu od 8.944,80€; usluga oglašavanja (emitovanja reklamnih spotova, politički marketing, zakup reklamnih površina i sl.) u iznosu od 32.446,18€; usluga reprezentacije u iznosu od 5.539,37€, usluga tehničke realizacije skupova u iznosu od 1.844,50€; nabavke goriva u iznosu od 1.104,32€, usluga prevoza u iznosu od 727,60€, usluga zakupa u iznosu od 440,00€ i smještaja u iznosu od 64,00€.

U postupku revizije su prezentirani Izvodi otvorenih stavki (IOS –obrasci) kojima je izvršeno usaglašavanjenje najvećeg dijela obaveza prema dobavljačima sa stanjem na dan 31.12.2017. godine.

Ostale obaveze u iznosu od 6.146,23€ iskazane su po osnovu neisplaćenih neto naknada po ugovorima o djelu u iznosu od 6.001,00€ i obaveza po osnovu doprinosa za PIO u iznosu od 145,23€.

9.5. Bilans uspjeha

U konsolidovanom Bilansu uspjeha iskazani su prihodi u iznosu od 602.370,00€, rashodi u iznosu 568.204,00€ i finansijski rezultat (višak prihoda u odnosu na rashode) u iznosu od 34.166,00€.

9.5.1. Prihodi

Partija je u poslovnim knjigama iskazala prihode u iznosu od 602.371,00€ i isti se odnose na prihode iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 476.896,00€, prihodi iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 102.068,00€, prihode od priloga u iznosu od 20.811,00€, ostale prihode u iznosu od 2.571,00€ i finansijske prihode u iznosu 25,00€.

Tabelarni pregled ostvarenih prihoda u 2016. i 2017. godini

R/B	Vrsta prihoda	Iznos 2016. godina	% učešća	Iznos 2017. godina	% učešća	Povećanje prihoda u odnosu na prethodni obračunski period
1	Prihodi iz budžeta CG	257,494.00	86.74%	476,896.00	79.17%	219,402.00
2	Prihodi iz budžeta lok. samouprava	26,302.00	8.86%	102,068.00	16.94%	75,766.00
3	Prihodi od priloga	13,036.00	4.39%	20,811.00	3.45%	7,775.00
4	Finansijski prihodi	14.00	0.00%	25.00	0.00%	11.00
5	Ostali prihodi	0.00	0.00%	2,571.00	0.43%	2,571.00
Ukupno		**296,846.00**	**100.00%**	**602,371.00**	**100.00%**	**305,525.00**

Od ukupno ostvarenih prihoda u 2017. godini na prihode za redovno poslovanje odnosi se iznos od 581.644,14€, dok se iznos od 20.726,27€ odnosi na prihode za izborne kampanje.

Tabelarni pregled ostvarenih prihoda u 2017. godini za redovno poslovanje i izborne kampanje

R/B	Vrsta prihoda	Redovan rad	Izbori	Ukupno
1	Prihodi iz budžeta CG	476,896.05		476,896.05
2	Prihodi iz budžeta lok. samouprava	94,380.12	7,687.47	102,067.59
3	Prihodi od priloga	8,273.00	12,538.00	20,811.00
4	Finansijski prihodi	24.60	0.80	25.40
5	Ostali prihodi	2,070.37	500.00	2,570.37
Ukupno		581,644.14	20,726.27	602,370.41

Prihodi iz Budžeta Crne Gore u poslovnim knjigama Partije evidentirani su u iznosu od 476.896,05€ i isti se odnose na prihode za redovno poslovanje Partije u iznosu od 436.771,20€ i prihode za finansiranje rada poslaničkog kluba u iznosu od 40.124,85€.

Prihodi od lokalnih samouprava evidentirani su u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 102.067,59€, a odnose se na prihode za redovno poslovanje u iznosu od 94.380,12€ i na prihode za finansiranje izbornih kampanja u iznosu od 7.687,47€. Prihodi za redovno poslovanje su iskazani po osnovu uplate od lokalne samouprave Kotor u iznosu od 24.966,36€, Budva u iznosu od 49.472,76€ i Herceg Novi u iznosu od 19.941,00€.

Prihodi od lokalnih samouprava za finansiranje izbornih kampanja u iznosu od 7.687,47€ se odnose na prihode od opštine Herceg Novi u iznosu od 6.854,60€ i prihode iz budžeta lokalnih samouprava Mojkovac, Cetinje, Petnjica i Tuzi u iznosu od 833,47€ (20% pripadajućih sredstava).

Prihodi od priloga evidentirani su u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 20,811.00€. Na prihode za redovno poslovanje odnosi se iznos od 8.273,00€, a na prihode za finansiranje izbornih kampanja iznos od 12.538,00€.

Prihodi od priloga iskazani su po osnovu uplata fizičkih lica u iznosu od 20.611,00€ i uplate pravnih lica u iznosu od 200,00€. Uplatu je izvršilo 101 fizičko lice u iznosima od 5,00€ do 1.650,00€, što je u skladu sa odredbama člana 12 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Ostali poslovni prihodi su evidentirani u iznosu od 2.570,37€ i isti se odnose na prihode od donacija – nenovčanih priloga u iznosu od 2.070,30€ i prihode od smanjenja obaveza u iznosu od 500,07€.

Dio evidentiranih prihoda u iznosu od 2.070,30€ se odnose na prihode za redovno poslovanje a iznos od 500,00€ se odnosi na prihode za izbornu kampanju.

Prihodi za izbornu kampanju se odnose na uplatu priloga od fizičkog lica u iznosu od 150,00€ i pravnog lica u iznosu od 350,00€. Navedeni prihodi su dokumentovani ugovorom o donaciji (nenovčanom prilogu).

Prihodi za redovno poslovanje u iznosu od 2.070,30€ se odnose na nenovčani prilog od fizičkog lica (putničko vozilo) čija vrijednost shodno prezentiranom ugovoru o poklonu iznosi 1.570,30€ i na prihod od smanjenja obaveza po aneksu ugovora u iznosu od 500,00€.

Finansijski prihodi su iskazani u iznosu od 25,40€ i isti se odnose na prihode od kamata na depozit po viđenju.

Partija nije iskazala prihode od članarina jer je Odlukom Predsjedništva (br. 03/983, od 30.12.2016. godine) utvrdila da se članovi Partije oslobađaju plaćanja članarine za 2017. godinu.

9.5.2. Rashodi

Partija je u 2017. godini ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 568.203,87€ i isti se odnose na: troškove kancelarijskog i ostalog materijala u iznosu od 12.121,10€, troškove goriva i energije u iznosu od 30.598,17€, troškove održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 3.387,41€, troškove bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 139.644,97€, troškove ugovorenih naknada u iznosu od 56.977,81€, ostale lične rashode u iznosu od 603,00€, troškove komunikacionih usluga u iznosu od 20.831,21€, troškove komunalnih usluga u iznosu od 2.504,37€, troškove zakupnina u iznosu od 45.243,20€, troškove reklame i propagande u iznosu od 136.058,48€, troškove istraživanja javnog mnjenja u iznosu od 9.534,28€, troškove publikacije u iznosu od 1.655,79€, troškove ostalih usluga u iznosu od 27.505,46€, troškove amortizacije u iznosu od 7.076,07€, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 2.185,72€, troškove reprezentacije u iznosu od 46.773,77€, troškove premija osiguranja u iznosu od 546,86€, troškove platnog prometa u iznosu od 2.006,62€, troškove prireza u iznosu od 7.499,00€, troškove pomoći i stipendija u iznosu od 7.853,69€, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 1.292,85€, troškove kamata u iznosu od 5.977,63€ i troškove iz prethodne godine u iznosu od 326,41€.

Od ukupnih troškova na troškove redovnog poslovanja odnosi se iznos od 481.946,01€, a na troškove izborne kampanje iznos od 86.257,86€.

Tabelarni pregled troškova ostvarenih u 2016. i 2017. godinu

Redni broj	K-to	Naziv konta	Ukupni troškovi u 2016.godini	% učešća	Ukupni troškovi u 2017.godini	% učešća	Povećanje / smanjenje troškova u odnosu na prethodnu godinu
1	512	Troškovi kancelarijskog materijala	2.584,77	0,58%	12.121,10	2,13%	9.536,33
2	513	Troškovi goriva i energije	14.757,75	3,30%	30.598,17	5,39%	15.840,42
3	514	Troškovi održavanja osnovnih sredstava	226,95	0,05%	3.387,41	0,60%	3.160,46
4	520,521	Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca	50.663,18	11,33%	139.644,97	24,58%	88.981,79
5	522, 523, 525 i dio 521	Troškovi ugovorenih naknada	0,00	0,00%	56.977,81	10,03%	56.977,81
6	529	Ostali lični rashodi	0,00	0,00%	603,00	0,11%	603,00
7	531	Troškovi komunikacionih usluga	6.414,13	1,43%	20.831,21	3,67%	14.417,08
8	532	Troškovi komunalnih usluga	4.627,31	1,04%	2.504,37	0,44%	-2.122,94
9	533	Troškovi zakupnina	37.903,60	8,48%	45.243,20	7,96%	7.339,60
10	535	Troškovi reklame i propagande	255.167,53	57,08%	136.058,48	23,95%	-119.109,05
11	536	Troškovi istraživanja javnog mnjenja	0,00	0,00%	9.534,28	1,68%	9.534,28
12	537	Troškovi publikacija	1.223,89	0,27%	1.655,79	0,29%	431,90
13	539	Troškovi ostalih usluga	14.759,87	3,30%	27.505,46	4,84%	12.745,59
14	540	Troškovi amortizacije	1.075,86	0,24%	7.076,07	1,25%	6.000,21
15	550	Trošlkovi neproizvodnih usluga	580,01	0,13%	2.185,72	0,38%	1.605,71
16	551	Troškovi reprezentacije	30.894,24	6,91%	46.773,77	8,23%	15.879,53
17	552	Troškovi premije osiguranja	235,94	0,05%	546,86	0,10%	310,92
18	553	Troškovi platnog prometa	1.119,04	0,25%	2.006,62	0,35%	887,58
19	555	Troškovi prireza	8.136,43	1,82%	7.499,00	1,32%	-637,43
20	557	Troškovi pomoći i stipendija	7.641,50	1,71%	7.853,69	1,38%	212,19
21	559	Ostali nematerijalni troškovi	6.796,40	1,52%	1.292,85	0,23%	-5.503,55
22	562	Rashodi kamata	2.184,28	0,49%	5.977,63	1,05%	3.793,35
23	579,591	Troškovi iz prethodne godine	7,98	0,00%	326,41	0,06%	318,43
Ukupno			**447.000,66**	**100,00%**	**568.203,87**	**100,00%**	**121.203,21**

Troškovi kancelarijskog i ostalog materijala (k-to 512)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 12.121,10€, odnose se na: troškove kancelarijskog i potrošnog materijala u iznosu od 6.862,95€, troškove nabavke identifikacionih kartica od ino dobavljača u iznosu od 3.425,00 i troškove sitnog inventara u iznosu od 1.833,15€. Navedeni troškovi se odnose na troškove redovnog poslovanja i isti su dokumentovani fakturama dobavljača i plaćeni su preko žiro računa.

Troškovi goriva i energije (k-to 513)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 30.598,17€ odnose se na troškove goriva u iznosu od 23.125,24€ i troškove električne energije u iznosu od 7.472,93€. Navedeni troškovi se odnose na redovno poslovanje Partije osim dijela troškova goriva u iznosu od 2.345,86€ koji se odnose na troškove izborne kampanje.

Troškovi električne energije dokumentovani su fakturama dobavljača I plaćeni su preko žiro računa osim iznosa od 710,77€ koji nije plaćen.

Troškovi goriva su iskazani po osnovu nabavke goriva za službena vozila i nabavke goriva za sopstvena vozila u službene svrhe. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača uz koje su priložene potvrde sa benzinske pumpe, fiskalni računi, kao i nalozi za točenje goriva ovjereni potpisom direktora Partije.

Odlukom predsjednika Partije br. 03/170 od 21.10.2015 godine je utvrđeno da pravo na upotrebu sopstvenih automobila u službene svrhe imaju članovi organa Partije. Takođe je Odlukom utvrđeno da potrošnju goriva za službene potrebe odobrava direktor Partije, kao i da se troškovi goriva pravdaju fiskalnim računima, ali istom nije utvrđen limit za potrošnju goriva.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktom utvrdi limit za potrošnju goriva**

Troškovi održavanja osnovnih sredstava (k-to 514)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 3.387,41€ odnose se na troškove održavanja osnovnih sredstava (održavanje sistema grijanja, klima uređaja, usluge održavanja telekomunikacione opreme, usluge održavanja i pranja vozila, i sl). Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i isti se odnose na troškove redovnog poslovanja Partije.

Zapošljavanje i troškovi zarada

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije od 07.11.2016. godine za obavljanje poslova u Stručnoj službi i poslova u opštinskim odborima je sistematizovano 57 radnih mjesta sa 62 izvršioca. Pored izvršilaca čija su radna mjesta utvrđena Pravilnikom, status zaposlenih shodno Statutu Partije mogu zasnovati i imenovana i izabrana lica koja

ostvaruju naknadu shodno Pravilniku o poslovima i kriterijumima za isplatu plata odnosno naknada za izabrane i imenovane funkcionere.

U Partiji je u decembru 2017. godine bilo zaposleno 20 izvršilaca.

Partija je u 2017. godini zaposlila sedam lica. Shodno Zakonu o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, Partija je prilikom zapošljavanja sprovela postupak javnog oglašavanja slobodnih radnih mjesta preko Zavoda za zapošljavanje za sljedeća radna mjesta: poslovno-tehnicki sekretar u kabinetu predsjednika, tehnički sekretar u kabinetu predsjednika mladih, tehnički sekretar OO Mojkovac, tehnički sekretar OO HN, analiticar - sektor za programiranje informisanje i razvoj, radnik na obezbjeđenju, kafe kuvarica- higijeničarka. Navedena radna mjesta predviđena su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta a lica su zasnovala radni odnos na određeno vrijeme u trajanju od 12 mjeseci. Pravni osnov isplate zarada zaposlenih utvrđen je ugovorima o radu koji su usklađeni sa opštim propisima o radu.

Uvidom u personalne dosijee novozaposlenih lica utvrđeno je da dosijei sadrže svu potrebnu dokumentaciju.

Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca (konto 520 i 521)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi u iznosu od 139.644,97€ odnose se na troškove neto zarada u iznosu od 96.010,19€, troškove poreza na zarade u iznosu od 4.028,06€, troškove doprinosa na teret zaposlenog u iznosu od 34.413,55€, troškove doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 5.193,08€.

Postupkom revizije je izvršena provjera pojedinačnih obračuna zarada i utvrđeno je da se zarade obračunavaju u skladu sa važećim propisima, kao i da je prosječno mjesečno za 13 zaposlenih vršen obračun zarada shodno Uredbi o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje sačinjavao IOPPD obrasce i iste podnosio nadležnom poreskom organu do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec) kako je propisano članom 5 Pravilnika, kao i da je nadležnom organu podnosio i izvještaje o plaćenom prirezu (obrazac OPP ND).

Troškovi naknada po ugovorima o djelu (k-to 522 i k-to 523, k-to 525 I dio k-ta 521)

Troškovi ugovorenih naknada evidentirani su u Glavnoj knjizi subjekta revizije u iznosu od 56.977,81€, a odnose se na neto naknade isplaćene po ugovorima o djelu i odlukama nadležnog organa Partije u iznosu od 53.561,50€ i na obračunati i plaćeni porez u iznosu od 3.416,31€.

Od navedenih troškova na troškove redovnog poslovanja odnosi se iznos od 53.135,76€, a na troškove izbornih kampanja (lokalni izbori Herceg Novi) iznos od 3.842,05€.

Partija je isplatu neto naknada vršila shodno ugovorima o djelu u iznosu od 38.776,50€, ugovoru o zastupanju u iznosu od 4.800,00€ i odlukama nadležnog organa u iznosu od 9.985,00€.

Ugovori o djelu su zaključivani za obavljanje sljedećih poslova: priprema programskih dokumenata, priprema za štampu propagandnog materijala; održavanje higijene poslovnog prostora; usluga davanja pravnih mišljenja i savjeta, usluga profesionalnog snimanja, sastanaka i konvencija; poslova praćenja, kontrole i održavanja komunikacionih sistema; prikupljanja, obrade i pripreme informacija iz oblasti politike, ekonomije, kulture, sporta i njihovo objedinjavanje u vidu jedinstvene zbirke; zakup opreme za ozvučenje i priprema sala za održavanje sastanaka i konvencija; konsultantske usluge iz oblasti finansijskog poslovanja, usluge prevođenja, obrade teksta himne Partije, poslovi održavanja i adaptacije poslovnih prostora i održavanja službenih vozila; usluge izvođenja građevinskih i drugih poslova, usluge audio i video produkcije (TV spotova,konvencija,); usluge sređivanja partijske kartoteke; usluge upisa novih članova.

Naknade po ugovorima o dijelu isplaćene su za 46 lica u iznosima od 30,00€ do 9.100,00€ po izvršiocu, u zavisnosti od vrste posla i perioda angažovanja. Izvršioci su angažovani jednokratno - do završetka ugovorenog posla ili na period od dva do dvanaest mjeseci.

Revizijom je utvrđeno da je šest (6) izvršilaca bilo angažovano ugovorom o djelu u periodu od tri do dvanaest mjeseci za vršenje poslova koji spadaju u redovne partijske aktivnosti (priprema programskih dokumenata, upis novih članova, slaganje i održavanje kartoteke članstva u opštinskim odborima, dodatne partijske aktivnosti i sl.) a koje po prirodi i vrsti rada imaju obilježje posla za koji se zaniva radni odnos, pa je shodno tome sa izvršiocima trebalo zaključivati ugovore o radu, a ne ugovore o djelu.

- **Subjekt revizije za obavljanje poslova koji spadaju u redovne partijske aktivnosti sa izvršiocima treba da zaključuje ugovore o radu, a ne ugovore o djelu.**

Subjekt revizije prilikom zaključivanja ugovora o djelu sa 11 (jedanaest) angažovanih izvršilaca nije obezbijedio dokaze o radno pravnom statusu istih, pa se nije moglo utvrditi da li je pravilno izvršen obračun poreskih obaveza na isplaćene naknade, budući da se poreske obaveze ne obračunavaju na isti način za lica u radnom odnosu i nezaposlena lica.

- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

Shodno odlukama nadležnog organa Partije izvršena je isplata neto naknada u iznosu od 9.985,00€. Naknade su isplaćene izabranim funkcionerima Partije u iznosu od 9.635,00€ i naknada zaposlenom po osnovu povećanih troškova rada i boravka na terenu u iznosu od 350,00€ po osnovu povećanih troškova rada i boravka na terenu mjesečno (100,00€).

Naknade funkcionerima su isplaćene shodno Pravilniku o poslovima i kriterijumima za isplatu plata odnosno naknada za izabrane funkcionere (br. 03/455-1, od 07.07.2017. godine) i odlukama Predsjednika i Direktora Partije, za dva lica i to Direktora Partije i savjetnika predsjednika za pravna pitanja (mjesečna naknada je isplaćivana u iznosu od 700,00€).

Pravilnikom su utvrđeni poslovi, kriterijumi i iznosi naknada za izabrane i imenovane funkcionere Demokratske CG. Naknade su utvrđene u iznosu od 200,00€ do 750,00€ mjesečno, odnosno najviše do iznosa neto plate poslanika u Skupštini CG.

Revizijom je utvrđeno da su po osnovu angažovanja u Partiji pet javnih funkcionera primalo naknade.

Uvidom u imovinske kartone dostupne na sajtu Agencije za sprječavanje korupcije, utvrđeno je da dva funkcionera nijesu Agenciji prijavila prihode ostvarene po ovom osnovu a za jednog funkcionera nije se moglo utvrditi da li je prijavilo prihod ostvaren u Partiji.

Ostali lični rashodi i naknade (k-to 529)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 603,00€ odnose se na troškove prevoza u iznosu od od 339,00€ i troškove smještaja i ishrane na službenom putu u iznosu od 264,00€.

Dio navedenih troškova u iznosu od 244,00€ se odnose na troškove izbornih kampanja. Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi fiksne i mobilne telefonije i prevoza (k-to 531)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 20.831,21€ odnose se na troškove fiksne i mobilne telefonije, elektronske dopune, internet-a i kablovske televizije u iznosu od 13.046,69€ i troškove prevoza u zemlji i inostranstvu u iznosu od 7.784,52€. Navedeni troškovi se odnose na troškove redovnog poslovanja osim iznosa od 1.007,60€ koji se odnosi na troškove izborne kampanje.

Troškovi fiksne i mobilne telefonije, elektronske dopune, internet-a i kablovske televizije su dokumentovani fakturama dobavljača.

Partija je unutrašnjim aktom utvrdila ko ostvaruje pravo na plaćanje navedenih troškova na teret sredstava Partije.

Troškovi prevoza odnose se na prevoz članova i aktivista Partije u iznosu od 7.410,92€, dok se iznos od 373,60€ odnosi na prevoz reklamnog materijala. Navedeni troškovi su pravdani fakturama dobavljača.

Troškovi komunalnih usluga (k-to 532)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 2.504,37€ odnose se na troškove komunalnih usluga. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi zakupa

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 45.243,20€ odnose se na troškove zakupa. Od navedenih troškova na troškove redovnog poslovanja odnosi se iznos od 43.393,20€, dok se na troškove izbornih kampanja odnosi iznos od 1.850,00€.

Troškovi zakupa za redovno poslovanje odnose se na troškove zakupa poslovnih prostora i stanova u iznosu od 41.568,20€ i troškove zakupa sala u iznosu od 1.825,00€.

Partija je troškove zakupa poslovnih prostora isplaćivala shodno ugovorima zaključenim sa fizičkim i pravnim licima. Poslovni prostori su zakupljivani za potrebe opštinskih odbora u Podgorici, Nikšiću, Danilovgradu, Bijelom Polju, Kolašinu, Mojkovcu, Andrijevici, Pljevljima, Beranama, Golubovcima, Baru, Kotoru, Herceg Novom, Žabljaku, Rožajama, Plavu, Petnjici i Tuzima. Mjesečne zakupnine su iznosile od 90,00€ do 750,00€. Revizijom je utvrđeno da pojedini ugovori o zakupu nakon isteka prethodnog ugovora nijesu ponovo zaključivani već su isti prećutno produžavani shodno članu 624 Zakona o obligacionim odnosima.

Uvidom u prezentirane ugovore o zakupu poslovnih prostora utvrđeno je da tri (3) ugovora o zakupu poslovnih prostora (u Petnjici, na Žabljaku i Herceg Novom) nijesu ovjerena od strane nadležnog organa, shodno Zakonu o obligacionim odnosima. Subjekt revizije je, naknadno uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio ovjerene navedene ugovore.

Pored zakupa poslovnih prostora Partija je na ime troškova zakupa stanova isplatila iznos od 1.100,00€. Isplata je izvršena shodno ugovorima o zakupu stanova u Podgorici i Žabljaku. Stanovi su zakupljivani na period od pet do deset dana za potrebe smještaja članova opštinskih odbora.

Revizijom je utvrđeno da su na isplaćene naknade za zakup poslovnih prostora obračunate i plaćene poreske obaveze shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica.

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 1.825,00€ odnose se troškove zakupa sala. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi izbornih kampanja u iznosu od 1.850,00€ odnose se na troškove zakupa sala u iznosu od 1.150,00€ i troškove zakupa stana u iznosu od 700,00€. Troškovi zakupa sala su dokumentovani fakturama dobavljača, dok su troškovi zakupa stana dokumentovani ugovorima o zakupu zaključenim sa fizičkim licem.

Troškovi reklame i propagande (k-to 535)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 136.058,48€ odnose se na troškove medijskog predstavljanja Partije u iznosu od 41.114,73€(politički marketing na RTV, oglašavanje na web portalima i troškovi zakupa bilborda), troškove izrade, štampe i distribucije reklamnog materijala u iznosu od 68.368,77€, troškove oglašavanja i reklame u štampanim medijima u iznosu od 17.163,11€ i troškove promocije Partije na društvenim mrežama (facebook) u iznosu od 9.411,87€.

Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača, dok su troškovi medijskog predstavljanja dokumentovani i ugovorima o poslovnoj saradnji, ugovorima o pružanju marketinških usluga i ugovorima o zakupu bilborda, a troškovi promocije Partije na društvenim mrežama(facebook) dokumentovani su mjesečnim izvještajima o plaćanju usluga oglašavanja. Oglašavanje je vršeno preko facebook profila fizičkog lica, člana Partije kojem je Partija na lični žiro račun uplaćivala troškove facebook oglašavanja.

Od ukupno ostvarenih troškova reklame i propagande, iznos od 72.719,32€ odnosi se na troškove redovnog poslovanja dok se iznos od 63.339,16€ odnosi na troškove izbornih kampanja.

Troškovi istraživanja javnog mnjenja (konto 536)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 9.534,28€ odnose se na troškove istraživanja javnog mnjenja. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i Ugovorima o istraživanju (br 06/149-1 i br. 06/525/1).

Troškovi pretplate na štampu i elektronske publikacije (k-to 537)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 1.655,79€ odnose se na troškove pretplate na dnevnu štampu i elektronske publikacije u iznosu od 1.431,30€ i troškove obnove internet domena u iznosu od 224,49€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i odnose se na troškove redovnog poslovanja Partije.

Troškovi ostalih usluga (k-to 539)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 27.505,46€ odnose se na: troškove tehničke realizacije skupova u iznosu od 11.436,00€, troškove uređenja prostora u iznosu od 5.734,48€, troškove oglasa u dnevnoj štampi u iznosu od 4.745,52€, troškove drugih usluga (kopiranja, štampe i montaže) u iznosu od 5.589,46€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

Dio troškova u iznosu od 25.410,96€ odnosi se na troškove redovnog poslovanja, dok se iznos od 2.094,50€ odnosi na troškove izbornih kampanja.

Troškovi amortizacije (k-to 540)

Troškovi amortizacije evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 7.076,07€ odnose se na troškove amortizacije stalne imovine Partije za 2017. godinu.

Troškovi neproizvodnih usluga (k-to 550).

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 2.185,72€ odnose se na: troškove notarskih usluga, troškove bankarskih usluga, troškove drugih usluga (montaža telekomunikacione opreme i kopiranje izbornih listi i izvoda iz biračkog spiska). Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača, dok su troškovi kopiranja izbornog materijala dokumentovani i Odlukom izborne komisije.

Troškovi reprezentacije (k-to 551)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 46.773,77€ odnose se na troškove nabavke robe u maloprodajnim objektima u reprezentativne svrhe u iznosu od 8.732,95€ i troškove ugostiteljskih usluga (restorantske usluge, ketering usluge, troškovi smještaja i ishrane i sl) u iznosu od 38.040,82€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i fiskalnim računima.

Od navedenih troškova iznos od oko 15.400,00€ odnosi se na troškove smještaja i ishrane partijskih aktivista. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama ugostiteljskih objekata. Uz prezentirane fakture nijesu priloženi spiskovi lica koja su koristila navedene usluge, a nije prezentirana ni odluka nadležnog organa o odobravanju korišćenja navedenih usluga.

- **Subjekt revizije troškove smještaja i ishrane osim fakturama treba da dokumentuje odlukom nadležnog organa o odobravanju korišćenja navedenih usluga kao i spiskovima lica koja su te usluge koristila.**

Od ukupno ostvarenih troškova reprezentacije na troškove redovnog poslovanja Partije odnosi se iznos od 35.449,11€, a na troškove izbornih kampanja iznos od 11.324,66€.

Troškovi premije osiguranja (k-to 552)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 546,86€ odnose se na troškove usluga registracije vozila. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi platnog prometa (k-to 553)

Troškovi evidentirani u iznosu od 2.006,62€ odnose se na troškove bankarskih provizija za plaćanja u zemlji i ino-plaćanja, od kojih se iznos od 49,04€ odnosi na troškove izborne kampanje.

Troškovi sponzorstva, donacija i pomoći (k-to 557)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 7.853,69€ odnose se na sponzorstva i donacije u iznosu od 5.275,92€, troškove pomoći u iznosu od 1.492,17€, troškove stipendija u iznosu od 800,00€ i troškove poklona u iznosu od 285,60€.

Troškovi u iznosu od 5.275,92€ odnose se na donacije obrazovnim ustanovama, vjerskim zajednicama i sportskim klubovima i sponzorstva folklornim ansamblima i sportistima. Navedeni troškovi su pravdani fakturama dobavljača i odlukama o donaciji i sponzorstvu.

Troškovi u iznosu od 1.492,17€ odnose se na pomoć datu fizičkim licima za sanaciju kuće, nabavku školskog pribora, nabavku ljekova i sl. Navedeni troškovi pravdani su fakturama dobavljača, zahtjevima za pomoć i odlukama nadležnog organa.

Troškovi u iznosu od 800,00€ odnose se na isplaćene stipendije za 3 lica u iznosu od 200,00€ do 400,00€. Troškovi su isplaćivani shodno odlukama direktora Partije i priloženoj dokumentaciji studiranju stipendista.

Troškovi poreza, prireza i carina (k-to 555)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 7.499,00€ odnose se na troškove carina u iznosu od 2.130,53€, troškove poreskih obaveza na naknade za zakup poslovnih prostora u iznosu od 2.891,96€ (porez i prirez), troškove prireza na porez na zarade u iznosu od 2.398,00€ i troškove i ostale poreske obaveze u iznosu od 78,51€. Od navedenih troškova na troškove redovnog poslovanja odnosi se iznos od 7.167,46€ dok se iznos od 331,54€ odnosi na troškove izbornih kampanja .

Troškovi carina u iznosu od 2.130,53€ su evidentirani po osnovu plaćenih carinskih dažbina na uvoz reklamnog materijala.

Ostali nematerijalni troškovi (k-to 559)

Ostali nematerijalni troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 1.292,85€ odnose se na troškove prekršajnih kazni u iznosu od 222,00€, troškove nabavke cvjetnih aranžmana u iznosu od 998,90€ i troškove administrativnih taksi u iznosu od 71,95€. Navedeni troškovi su dokumentovani i odnose se na redovno poslovanje osim iznosa od 60,00€ koji se odnosi na troškove izbornih kampanja.

Troškovi kamata (k-to 562)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 5.977,63€ odnose se na troškove kamata po kreditu (ug. broj 01-3-1313 od 14.02.2017. godine). Kredit je iznosio 121.202,60€, period otplate 16 mjeseci sa kamatnom stopom od 7,5% godišnje.

Troškovi prethodnog obračunskog perioda (k-to 5794)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 326,41€ odnose se na plaćene obaveze iz prethodne godine dobavljačima za usluge štampe i montaže bilborda u iznosu od 290,71€ i usluge izrade pečata u iznosu od 35,70€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

9.6. Nepravilnosti u dijelu plaćanja troškova izbornih kampanja

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2017. godini sa žiro računa za redovno poslovanje isplatila troškove izborne kampanje u iznosu 85.128,89€ i to troškove iz 2016. godine u iznosu od 79.690,45€ i troškove izborne kampanje iz 2017. godine u iznosu od 5.438,44€, što nije u skladu sa članom 18 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

- **Subjekt revizije shodno članu 18 stav 3 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja treba da sve troškove izborne kampanje plaća sa računa koji je otvoren za te namjene.**

Uvidom u prezentirane Izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava utvrđeno je da su troškovi izbornih kampanja (lokalni izbori u Herceg Novom, Cetinju, Mojkovcu, Petnjici i Tuzima) ostvareni u iznosu od 86.257,86€, što je za 54.416,29€ više od Zakonom utvrđenog limita. Subjekt revizije je shodno Zakonu mogao ostvariti troškove u iznosu od 31.841,57€.

- **Subjekt revizije je dužan da troškove izbornih kampanja ostvaruje u skladu sa odredbama člana 13 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNE GODINE

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske Crne Gore za 2016. godinu utvrđene su određene nepravilnosti i date preporuke za otklanjanje istih i to:

- **Da subjekt revizije realnije planira prihode i rashode, a u slučaju ostvarivanja prihoda i rashoda u značajno većem iznosu DRI preporučuje da isti izvrši korekciju Finansijskog plana.**
- **Da subjekt revizije unutrašnjim aktom utvrdi kriterijume za isplatu naknada izabranim funkcionerima Partije.**

Revizijom Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Demokratske Crne Gore za 2017. godinu utvrđeno je da je subjekt revizije realizovao preporuke DRI.

Izvještaj pripremila:
Slavka Tomić, načelnica u Sektoru IV

Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević